

Det vigtigste af alt er sammenholdet om skolen

Arne Skovmand Christensen forlader posten som skoleleder efter 21 år på Refsvindinge Friskole

Arne Skovmand Christensen.

Tidligere og nuværende elever fremførte to sange til Arne Skovmands ære.

Mandag den 15. august, dagen før første skoledag, havde Refsvindinge Friskole inviteret til reception for Arne Skovmand Christensens af-

gang som skoleleder efter 21 år. Taknemmeligheden over indsatsen var markant – og kom til udtryk hos både børn og voksne.

Godt 300 mennesker fra skolen, fra andre fynske friskoler, fra friskoleforeningen og samarbejdspartnere var mødt op. Og mad var der til alle.

Arne Skovmand Christensen overrækkes gæstebog og plakat.

Udfordringen er at fastholde de værdier, der ikke kan måles og vejes

Interview med Arne Skovmand Christensen

Da du tiltrådte som skoleleder i 1990 var der 24 elever på Refsvindinge Friskole. I dag er der 160. Hvad skyldes det?

– I begyndelsen drejede det sig først og fremmest om at få gjort skolen synlig og få fortalt om de pædagogiske muligheder, der var på skolen. I årenes løb gav det sig udslag i mange møder og aftenaktiviteter, i aktive forældre, i lokalt engagement og forenings samarbejde. Vi lavede legestue, fritidsordning, lejrskoler og hen ad vejen købte vi nye undervisningsmaterialer og byggede til og forbedrede lokalerne – og så kunne vi ansætte engagerede og dygtige medarbejdere. Men det forudsætter ihærdighed, vedholdenhed sammen med et vist mod – og lidt sparsommelighed.

Der skal tro og arbejdsindsats til for at få en skole til at fungere optimalt. Et fantastisk samarbejde med bestyrelserne og især de fire formænd, som skolen har haft i min tid, har været guld værd i forhold til hele skolens udvikling.

I dag er forældrene de bedste til at reklamere for skolen – så godt, at alle kommende årgange frem til 2016 er fyldt op.

Hvilke forandringer har du oplevet gennem dine 21 år?

– Efterhånden som skolen er vokset, har lærerne mere og mere overtaget den daglige skole-hjem kontakt. Forældrene ser i dag måske nok lidt mere på de faglige færdigheder, men inders inde ved de godt, at det vigtigste er børnenes trivsel, og uden en god skoledag i trygge omgivelser

sker der ingen læring.

Hvilke ændringer er der sket i skolelederens arbejde?

– I dag består arbejdet som skoleleder ikke af meget undervisning; derimod bruges der meget tid på ledelse og kommunikation med medarbejderne. Børne- og forældresnak fylder ligeledes meget. Det hjemlige og trygge miljø kræver imødekommenhed og tilstedeværelse, dét kan ikke skabes fra en hjemmearbejdsplads. Kontoret med administrative opgaver og diverse indberetninger er også vigtige og skal gøres rettidigt. Men den daglige kontakt med børn, forældre og kollegaer er ikke kun vigtig, den er en ubetinget nødvendighed, hvis vi ønsker friskolen styrket.

Hvad er friskolernes vigtigste opgave fremover?

– Jeg er ikke i tvivl om, at det vi gør på friskolerne i forhold til nærhed, fællesskab, samarbejde, interesse for hinanden både store og små har afgørende betydning. Forældre skal vide, at det er deres skole, og at den kun er der i kraft af deres lyst til at bruge den til deres børns undervisning, men måske er det endnu vigtigere, at de selv føler sig værdsatte og ansvarliggjorte og betydningsfulde i forhold til hele skolens liv. Børn og forældre værner om deres egen skole, når de føler, de er en vigtig del af den.

Har forældrene og tiden ændret sig?

– Hvis tiden og måske også forældrene har forandret sig, er det nok i retning af søgningen til større skoler. Vi kan i dag med 161 elever tilbyde en meget mere spændende hverdag for børnene. Der er flere muligheder i forhold til kammerater. Der er bedre muligheder for gode faglokaler og dygtige lærerkræfter i alle fag. Hvis ikke Refsvindinge Friskole var vokset forholdsvis hurtigt i de første år, vi var der, er jeg bange for, at forældrene efterhånden havde fravalgt skolen med en hurtig lukning til følge. Med så mange velfungerende friskoler og folkeskoler i en radius af blot 10 km omkring Refsvindinge ville en skole med et børnetal på mellem 20 og 30 ikke have de store chancer på længere sigt.

Udfordringen de kommende år er at fastholde de værdier, der ikke kun tager udgangspunkt i det, der kan måles og vejes. Det er så nemt at snakke om faglige standpunkter, men sociale færdigheder og evnen til at forvalte den lærdom, man er i besiddelse af, bør styrkes. Kort sagt, evnen til at leve et helt og lykkeligt liv. For at komme nutidens behandlersamfund til livs må vi også huske at lære bør-

nene livskvalitet.

Har du et par gode råd til de nye friskoler?

– Som ny friskole er der så utrolig meget, der skal lykkes, men vigtigst af alt er sammenholdet om skolen, alle forældre, børn og medarbejdere skal hurtigst muligt føle, at de er en vigtig del af skolen. Dernæst skal økonomien hurtigst mulig være i top, så undervisningen får bedst mulige vilkår med hensyn til lærerkræfter og materialer, ellers vil det blive svært at tiltrække nye og flere elever, når begejstringen og nyhedens interesse ad åre fortaber sig.

Hvad er dine umiddelbare planer nu, du fra den ene dag til den anden forlader den arbejdsplads, du har haft i 21 år?

– Foreløbig så trækker Bente og jeg vejret lidt langsommere og nyder den forøgede fritid. Jeg glæder mig til at få lidt mere tid herhjemme og samtidig få lidt mere tid til familie og venner. Kontakten til friskoleforeningen vil jeg fortsat have ved at sidde i Fondsudvalget, og det sætter jeg utrolig stor pris på.

Claudi Clausen.

Fra jysk bondedreng til jysk friskolemand

Da Arne Skovmand Christensen i 1963 forlod skolen efter 7. klasse, var der ingen, heller ikke Arne Skovmand selv, der havde forudset, at han 48 år senere kunne se tilbage på 21 år som leder af en friskole, som var vokset fra 24 elever til 161. I modsætning til tidligere er 21 år på posten i dag en sjældenhed.

Arne Skovmand er vokset op på et husmandsbrug i St. Restrup mellem Aalborg og Nibe som den yngste i en søskendeflok på otte. Alle børnene gik i St. Restrup Friskole, og forældrene var meget aktive i det lokale foreningsliv. Aftenerne blev ofte brugt til bestyrelsesmøder eller foreningsmøder med sang, oplæsning og foredrag. Begge forældrene kom fra grundtvigske hjem, hvor både friskole og frimegnighed var selvfølgeheder. Arnes morfar var lærer på Vedsted Friskole i 30 år.

Efter 7. klasse i St. Restrup Friskole arbejdede Arne Skovmand ved forskellige landbrug på egnen af-

brudt af efterskoleophold i Bælum samt en periode ved civilforsvaret i Thisted. Derefter blev det til flere år med planteskole, skovbrug og anlægsgartneri – og det kunne måske være fortsat, hvis det ikke var, fordi han under et højskoleophold på Viborg Gymnastikhøjskole i 1975/76 af lærerne blev opfordret til at søge ind på Den frie Lærerskole i Ollerup. Der afsluttede han så sin læreruddannelse i 1981 som 32-årig.

På Lærerskolen mødte han sin kommende kone, Bente Aagaard, og sammen arbejdede de derefter flere år på Vester Skerpinge Friskole.

1. august 1990 blev Arne ansat som skoleleder ved Refsvindinge Friskole og Bente som lærer. Der var kun 24 elever, så den første målsætning var at få fordoblet elevtallet i løbet af fem år. Det lykkedes – og i dag har Refsvindinge Friskole 161 elever – og er blevet udbygget i flere omgange.

Samtidig med skolelederjobbet var Arne Skovmand medlem af Fynske Afdelings styrelse fra 1995 til 2004, fra 1996 som formand og dermed også medlem af Dansk Friskoleforenings hovedstyrelse – og adskillige udvalg i

årenes løb.

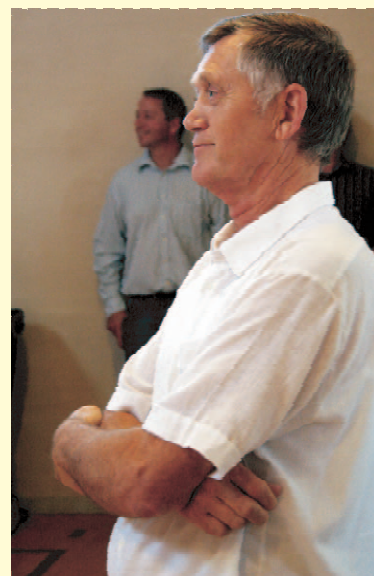
Til årsmødet i Fynske Afdeling i 2000 sagde han i sin beretning:

“Jeg er meget betænkelig ved, at man fra politisk side beskæftiger sig mere og mere med spørgsmål, som tidligere blev diskuteret og afgjort i nærmiljøet og i hjemmene. Selv indholdet i madpakken kan blive et centralt anliggende. Cirklæreren omhandler alt fra centrale rygeregler til etiske regnskaber fylder op på vores skriveborde og i vores arkivmapper.

Et ægte demokrati er først og fremmest baseret på tillid, så vi giver hinanden frihed og rum til at udvikle os i ansvarlighed for vores medmennesker”.

Frihed i ansvarlighed over for hinanden har været den røde tråd gennem Arne Skovmands mangeårige virke i friskoleverdenen.

Ud over bestyrelsesarbejde i Dansk Friskoleforening har der ikke været tid til meget andet, siden han flyttede til Refsvindinge. Han har dog i mange år været formand for Vangagergård, som er en selvejende institution med op-

holdssted for 8 til 10 tidligt skadede børn og unge. Desuden har han i 25 år spillet til folkedans, men har for et par år siden måttet sige fra på grund af manglende tid. Den får han nu, hvor han som 62-årig går på efterløn, eller “afspadsring”, som han selv kalder det...

CC

Støtte til undervisning i naturen

Der er i alt afsat 1,7 millioner kroner til initiativet “Børn og unge i naturen”. Puljen er oprettet for at få flere børn og unge ud i naturen. Det kan være initiativer, der giver skoleklasser mulighed for at nyde og bruge naturen, skaber bedre rammer ved at flytte undervisningen ud i skoven eller giver de elever, der er mindre bogligt orienterede en bred vifte af aktiviteter i det grønne.

Forslag til initiativer skal sendes til en af Naturstyrelsens 18 lokalenheder, som udvælger de bedste forslag. Der skal ikke anvendes skemaer for at fremkomme med forslag. De forslag, der bliver valgt, udføres af Naturstyrelsen i samarbejde med ansøgerne.

Frist for forslag 1. oktober 2011. Se mere på Skoven-i-skolen.dk > SkoleAvisen.